

De presó a jardí: compte enrere per a l'obertura d'una gran zona verda a Figueres

L'alliberament dels patis exteriors de l'antic centre penitenciari del carrer Sant Pau encara la recta final i permetrà guanyar un espai públic en un sector de la ciutat amb poques àrees d'estada i lleure

El projecte d'obertura dels patis exteriors de la presó vella de Figueres, sorgit en el mandat anterior, encara la recta final amb la previsió que les obres quedin acabades a finals d'aquest mes de juny. L'actuació permetrà transformar un espai fins ara inaccessible en un àmbit públic de 5.730 metres quadrats, situat entre el carrer Sant Pau, el carrer Albert Cotó i la plaça Vila d'Ordis. El canvi té una dimensió urbanística evident, però també simbòlica: allà on hi havia murs, tanques i un ús restringit, hi haurà un espai de passeig, estada i joc. La nova zona verda donarà resposta a una necessitat històrica d'aquest sector de Figueres, on el veïnat no disposava d'un gran espai públic de proximitat amb arbrat, ombra i àrees de descans. El projecte preveu la creació d'un parc infantil, a punt de ser instal·lat segons l'Ajuntament, zones d'estada, jardineria, plantació d'arbres i una millora dels accessos des de l'espai públic adjacent. L'objectiu és que l'entorn de l'antiga presó deixi de ser una barrera urbana i passi a actuar com un punt de connexió entre diferents carrers del barri. Durant anys, el perímetre de la presó del carrer Sant Pau havia funcionat com una illa separada del seu entorn. Els murs i les tanques en delimitaven els patis exteriors i reforçaven la imatge d'un equipament desconectat de la vida quotidiana de la ciutat. La intervenció actual ha comportat l'enderroc de part d'aquestes barreres i l'adequació dels accessos per garantir la permeabilitat amb la plaça Vila d'Ordis i els carrers Albert Cotó i Sant Pau. Els treballs, adjudicats a l'empresa COAYPA, tenen una inversió de 748.446,99 euros, IVA inclòs. D'aquest import, 300.000 euros provenen dels fons europeus Next Generation EU, mentre que la resta es finança amb recursos municipals. El projecte es va desbloquejar després que l'Ajuntament de Figueres pogués reorientar una subvenció europea prevista inicialment per a l'ampliació del carril bici al sector de Sant Pau de la Calçada, una actuació que es va descartar per evitar la duplicació d'un tram ja existent. "L'obertura d'aquest espai representa també una millora en termes de qualitat urbana", segons afirma l'alcalde Jordi Masquef. La part de migdia de Figueres ha estat tradicionalment menys identificada amb grans parcs o places verdes que altres sectors de la ciutat. Per això, "la recuperació dels patis de la presó vella no només afegeix metres quadrats d'espai públic, sinó que contribueix a equilibrar el mapa d'equipaments i zones d'estada a escala de barri". Abans de començar les obres, els regidors de l'equip de Govern van mantenir diverses reunions informatives públiques amb els veïns del barri per a explicar-los l'abast dels treballs. Un dels punts més delicats de l'actuació ha estat la preservació del mural del Grup 69, situat a la part del mur que dona a la plaça Vila d'Ordis. L'enderroc del mur exterior ha permès alliberar visualment aquesta peça, però l'Ajuntament ha optat per mantenir-la en el seu emplaçament original dins el nou espai públic. Per garantir-ne l'estabilitat, se n'ha reforçat la part posterior. El mural, conegut com Cinc visions del paisatge empordanès, és una obra de mosaic ceràmic realitzada l'any 1999 per l'artesà Armand Olivé a partir del treball original dels pintors Ricard Ansón, Daniel Lleixà, Josep Ministral, Ramon Pujolboira i Lluís Roura. La peça original havia estat creada l'any 1984 a la plaça de la Palmera com a homenatge a Salvador Dalí i, durant anys, va estar exposada a la paret mitgera de la plaça Josep Pla. La conservació del mural ceràmic permet que la transformació urbana no es faci a costa de la memòria artística de la ciutat. Al contrari, l'obra passarà de formar part d'un mur perimetral d'un espai tancat a integrar-se en una nova zona verda d'ús ciutadà. D'aquesta manera, el projecte combina la creació d'un espai de lleure amb la preservació d'un element patrimonial vinculat a la cultura empordanesa. L'obertura dels patis exteriors és el primer gest visible d'una transformació més ambiciosa de l'antiga presó vella de Figueres. En paral·lel, la Generalitat manté en marxa el projecte per rehabilitar l'edifici i donar-li nous usos vinculats al Departament d'Empresa i Treball. La previsió és que l'immoble

aculli espais relacionats amb el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), el Servei Públic Estatal d'Ocupació (SEPE), la formació professional i l'activitat empresarial. Aquest futur equipament, presentat inicialment com a Espai Azemar, vol convertir l'antiga presó en un centre transversal de promoció econòmica, ocupació i formació. La redacció del projecte i la direcció d'obres van ser adjudicades a Feu i Godoy Arquitectes, en el marc d'una actuació que, en les primeres previsions, tenia un pressupost global de prop de set milions d'euros. L'antiga presó del carrer Sant Pau va entrar en servei l'any 1917 i és obra de l'arquitecte municipal Josep Azemar i Pont, autor de diversos edificis emblemàtics de Figueres. El centre penitenciari va funcionar fins al 2014, quan va tancar coincidint amb l'obertura del centre penitenciari del Puig de les Basses. Des d'aleshores, l'edifici havia quedat pendent d'una nova etapa que permetés reaprofitar-lo per a usos ciutadans. La transformació dels seus patis exteriors marca un punt d'inflexió. La presó vella deixa de ser només un record de tancament i reclusió per començar a convertir-se en un espai obert, verd i compartit. En una zona de Figueres on els espais públics de lleure han estat escassos, aquesta actuació pot acabar tenint un valor que va més enllà de l'urbanisme: el de lliurar al barri una part de ciutat que durant dècades havia quedat amagada darrere d'un mur.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2026/06/16/preso-jardi-compte-enrere-obertura-gran-zona-verda-figueres-131443991.html>